

PROGRAM WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNY

Zespołu Szkół Administracyjno-
Ekonomicznych w Gdyni
obowiązujący od 2019 roku

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w Zespole Szkół Administracyjno-Ekonomicznych w Gdyni opiera się na hierarchii wartości uniwersalnych przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i społeczność uczniowską oraz zgodną z wizją szkoły. Treści szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze Statutem szkoły i Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania. Zespół Szkół Administracyjno – Ekonomicznych jest szkołą publiczną zawodową tworzoną przez zespół profesjonalnych nauczyciel i wychowawców. Realizując swój program wychowawczo-profilaktyczny, szkoła podejmuje działania wychowawcze i profilaktyczne dotyczące uczniów, przygotowujące ich do dorosłego życia i pełnej odpowiedzialności zarówno za siebie, jak i za drugiego człowieka. Dlatego działania wychowawcze mają na celu rozwijanie potencjału uczniów w radzeniu sobie z wyzwaniami rzeczywistości, kształtowanie u nich postaw moralnych, prospołecznych, zapobieganie zachowaniom niepożądanym, a także korygowanie pierwszych przejawów zachowań problemowych.

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie (jako podstawowym środowisku wychowawczym) i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Praca wychowawcza jest procesem trudnym, rozłożonym w czasie, który jest realizowany wg rozpoznawanych potrzeb oraz oczekiwań rodziców i uczniów. Program wychowawczo-profilaktyczny zakłada ukształtowanie ucznia, który będzie:

- świadomym obywatelem kraju i świata,
- człowiekiem ceniącym wartości narodowe prezentującym postawę patriotyczną;
- przygotowanym do życia w rodzinie, społeczności lokalnej i państwie w duchu szacunku dla przeszłości oraz uczciwej i rzetelnej pracy dla siebie i przyszłych pokoleń;
- szanującym dobro wspólne jako fundament życia społecznego;
- związanym z tożsamością kultury regionalnej;
- aktywnym i twórczym odbiorcą kultury;
- człowiekiem kierującym się wartościami, wrażliwym, kreatywnym i odpowiedzialnym;
- posiadającym umiejętność zaspokajania własnych potrzeb z poszanowaniem praw drugiego człowieka;
- rozwijającym w sobie dociekliwość poznawczą, ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie;
- mającym świadomość przydatności edukacji szkolnej w życiu.

Zgodnie z założeniami reformy, edukacja szkolna ma za zadanie harmonijnie oddziaływać zarówno w zakresie przekazywania wiedzy jak i kształcenia umiejętności i postaw, wartości uniwersalnych. ZSAE realizuje więc program wszechstronnego kształcenia wychowanków na płaszczyznach intelektualnej, społecznej, emocjonalnej, fizycznej, moralnej i duchowej. Zadaniem szkoły jest wykształcenie człowieka posiadającego właściwą postawę moralną, społeczną i patriotyczną, specjalistę świadomego swoich możliwości zawodowych.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej, określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Zadania wychowawcze przyjęte przez szkołę realizowane są na wszystkich zajęciach edukacyjnych i stanowią ważny składnik wymiaru pracy każdego nauczyciela. Realizatorami programu wychowawczego są wszyscy nauczyciele, którzy jednocześnie pełnią rolę wychowawców, a w działaniach wspierają ich specjaliści: pedagog szkolny i psycholog.

I. PODSTAWA PRAWNA

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dn. 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483)
2. Rozporządzenie MEN z dn. 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Nr 51, poz. 458);
3. Ustawa o systemie oświaty z dn. 7 września 1991 r. (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 ze zm.)
4. Rozporządzenie MEN z dn. 17 listopada 2011 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach ze zm;
5. Rozporządzenie MEN z dn. 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. Nr 26, poz. 226);
6. Ustawa z dn. 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996 r. Nr 10, poz. 55);
7. Ustawa z dn. 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 ze zm.);
8. Ustawa z dn. 29 lipca 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 198);
9. Rozporządzenie MEN z dn. 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej i profilaktycznej e celu przeciwdziałania narkomanii;
10. Ustawa z dn. 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie ze zm.;
11. Ustawa z dn. 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 329 ze zm.)
12. Ustawa z dn. 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich;
13. Uchwała Rady Ministrów z dn. 7 listopada 2006 r. w sprawie działań administracji rządowej przeciwko przemocy w szkołach i placówkach oświatowych;
14. Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dn. 28 sierpnia 2009 r. w sprawie zakresu i organizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą;
15. Konwencja Praw Dziecka uchwalona przez zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dn. 20 listopada 1989 r.;
16. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2018r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2018 poz. 1591);
17. Akty prawne szkoły (statut, regulaminy);
18. Wnioski Rady Pedagogicznej, Samorządu Uczniowskiego i Rady Rodziców.

II. DIAGNOZA POTRZEB I PROBLEMÓW

Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników diagnoz i ewaluacji (np. wewnętrznej, zewnętrznej),
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły realizowanego w roku szkolnym 2018/2019,
- wniosków i analiz z pracy nauczycieli, pedagoga, psychologa w roku 2018/19, wniosków z pracy zespołów przedmiotowych, zespołu wychowawczego,
- wyników ankiet przeprowadzonych wśród rodziców, wychowawców i uczniów,
- rozmów z rodzicami podczas spotkań wychowawczych z rodzicami (problemowych, tematycznych, okresowych),
- obserwacji zachowania uczniów,
- analizie frekwencji, ocen i uwag zachowania ucznia,
- analizie dokumentów szkolnych, sprawozdań wychowawców,
- analizie bieżących problemów społecznych,
- opinii uczniów wyrażanych m.in. przez członków Samorządu Uczniowskiego,
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (np. koncepcji funkcjonowania i rozwoju szkoły, uwag, spostrzeżeń, wniosków nauczycieli, uczniów, rodziców).

Wynikające z ww. dokumentów główne rekomendacje na rok szkolny 2019/2020 to:

- A. Uświadamianie uczniom, że słowa mają moc niszczenia lub budowania osób, które żyją wokół nas. Trud codziennego dnia często przytłaczają, dlatego lepiej uczyć się pomagać sobie wzajemnie, wspierać się dobrym słowem i podnosić się na duchu.
- B. Podejmowanie różnych działań związanych z poprawą frekwencji na zajęciach szkolnych (Program poprawy frekwencji).
- C. Regulaminy, procedury, normy, zasady jako narzędzia w dbaniu o zdrowie i bezpieczeństwo uczniów.
- D. Ciągłe uświadamianie uczniom, że palenie papierosów i picie alkoholu, eksperymentowanie ze środkami psychoaktywnymi nie są synonimami dorosłości.
- E. Zachęcanie młodzieży do podejmowania różnych inicjatyw na rzecz społeczności szkolnej i pozaszkolnej.
- F. Zachęcanie młodzieży do samodzielnego pogłębiania wiedzy poprzez udział w projektach interdyscyplinarnych.
- G. Tworzenie przyjaznej atmosfery w ZSAE.

Podstawowym celem realizacji szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji szkoły oraz tradycji narodowej.

Przy planowaniu oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych w Zespole Szkół Administracyjno-Ekonomicznych w Gdyni, uwzględniono podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2019/2020, a w szczególności:

A. Profilaktykę uzależnień w szkołach i placówkach;

B. Wychowanie do wartości przez kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły, organizacjami i stowarzyszeniami wspierającymi działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły: władze samorządowe miasta, Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna nr 1, Ośrodek Psychologiczno- Pedagogiczny „Razem”, Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień, Straż Miejska, Komenda Miejska Policji w Gdyni, MOPS i inne organizacje pozarządowe wspierające proces wychowawczy, firmy i zakłady pracy współpracujące ze szkołą.
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

III. MISJA SZKOŁY

Szkoła winna być instytucją demokratyczną, kontynuującą swe najszlachetniejsze i sprawdzone tradycje, w której będzie zawsze miejsce dla tolerancji, kultu nauki, wysokich wymagań oraz wzajemnego szacunku. Ideą przewodnią edukacji w Zespole Szkół Administracyjno-Ekonomicznych w Gdyni jest harmonijna realizacja zadań w zakresie przekazywania uczniom wiedzy, kształcenia ich umiejętności oraz wspomagania rozwoju osobowego i kształcenia postaw.

Działalność wychowawcza naszej szkoły jest jednolitym zintegrowanym z nauczaniem procesem dydaktyczno-wychowawczym realizowanym przez wszystkich nauczycieli za pośrednictwem wszystkich zajęć edukacyjnych, również pozalekcyjnych i pozaszkolnych. Zadaniem naszej placówki jest kształcenie uczniów, wyposażanie ich w umiejętności niezbędne do funkcjonowania w dynamicznie rozwijającym się świecie, a w szczególności zdobywania dalszej wiedzy. Chcielibyśmy w środowisku lokalnym być postrzegani i odbierani jako instytucja dobra, przyjazna i życzliwa

uczniom, zapewniająca im wszechstronny rozwój, który wyraża się w następujących działaniach wychowawczych i edukacyjnych:

1. Podmiotowo traktujemy ucznia;
2. Pomagamy każdemu uczniowi w kształtowaniu jego osobowości,
3. Pomagamy uczniom w podejmowaniu decyzji dotyczących dalszego kształcenia i rozwoju,
4. We wszystkich naszych działaniach w szkole rodzice pełnią wspierającą i współtworzącą rolę,
5. Promujemy uniwersalne zasady etyki respektując: chrześcijański system wartości, odrębność wyznaniową w duchu ekumenizmu i tolerancji,
6. Stosujemy spersonalizowane, nowoczesne, efektywne metody nauczania współpracując z instytucjami naukowymi, oświatowymi, pozarządowymi,
7. Zapewniamy dobrze i ciekawie prowadzone zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne,
8. Kształcimy umiejętności w zakresie języków obcych na różnych poziomach zaawansowania, także realizując projekty międzynarodowe,
9. Dostrzegamy potrzeby każdego ucznia, zapewniamy równość szans oraz sprawiedliwe traktowanie uwzględniające indywidualne możliwości,
10. Dajemy szansę każdemu uczniowi, by wykazał się tym, co lubi i robi najlepiej,
11. Inspirujemy nauczycieli i uczniów do działań twórczych oraz własnego rozwoju,
12. Obowiązkiem ucznia i nauczyciela naszej szkoły jest praca nad własnym charakterem, osobowością, intelektem, wiedzą i umiejętnościami zawodowymi,
13. Propagujemy w szkole właściwe relacje między uczniami, pracownikami, rodzicami, nauczycielami i społecznością lokalną zachęcając do przestrzegania praw i wolności człowieka oraz wynikających z nich praw i obowiązków,
14. Stwarzamy sytuacje sprzyjające partnerskiej współpracy wszystkich podmiotów,
15. Wspomagamy wychowawczą rolę rodziny, zachęcamy i włączamy rodziców oraz całą społeczność szkolną do działań na rzecz rozwoju życia kulturalnego w szkole i środowisku,
16. Pomagamy uczniom i rodzinom najuboższym oraz zaniedbanym,
17. Wspieramy uczniów z problemami emocjonalnymi odnaleźć swoje miejsce w społeczności szkolnej,
18. Obowiązującym w szkole językiem jest poprawny, kulturalny język polski, pozbawiony nadmiernej potoczności, wulgarności oraz niepotrzebnych zapożyczeń,
19. Uważamy, że wychowanie i kształcenie jest procesem ciągłym i trwa całe życie.

IV. MODEL ABSOLWENTA

Zespół Szkół Administracyjno-Ekonomicznych stwarza uczniom warunki do harmonijnego kształcenia i wychowania zapewniającego rozwój kompetencji niezbędnych do radzenia sobie w życiu zawodowym i społecznym.

W swoich działaniach zmierza do określonego modelu absolwenta, który:

- Zdobywa wiedzę i umiejętności umożliwiające otrzymanie świadectwa maturalnego oraz tytułu technika,
- Akceptuje siebie, mając świadomość swoich słabych i mocnych stron,
- Umie rzetelnie pracować, jest zaradny i odpowiedzialny,
- Potrafi zastosować wiedzę teoretyczną w praktyce,
- Zna języki obce i potrafi korzystać z różnego rodzaju źródeł informacji, umie sprostać wyzwaniom współczesnego świata,
- Krytycznie ocenia dostępne informacje,
- Zna i szanuje język, historię, kulturę oraz tradycję naszego regionu i narodu,
- Patriotyzm traktuje jako wartość oraz wykazuje szacunek dla dobra wspólnego, troskę o losy lokalnej społeczności,
- Jest aktywny, twórczy i kreatywny, dba o swój wszechstronny rozwój,
- Podejmuje dojrzałe decyzje, dokonuje właściwych wyborów,
- Jest przygotowany do pełnienia ważnych ról społecznych (pracownika, partnera, rodzica),
- Potrafi radzić sobie z problemami,
- Prezentuje wysoką kulturę osobistą,
- Przestrzega obowiązujących norm i zasad społecznych,
- Umiejętnie porozumiewa się z innymi ludźmi, aktywnie współdziała w zespole,
- Potrafi prezentować własny punkt widzenia, ale jest też otwarty na poglądy innych,
- Jest empatyczny, otwarty na potrzeby i wrażliwy na krzywdę innych ludzi, udziela im wsparcia i pomocy,
- Jest tolerancyjny dla odmiennych poglądów, wyznań i kultur,
- Jest wrażliwy na otaczającą przyrodę i piękno natury, dba o otaczające go środowisko i podejmuje działania ekologiczne,
- Dbą o zdrowie fizyczne i psychiczne, jest wolny od uzależnień.

V. CELE WYCHOWANIA

Cele ogólne

Celem działalności wychowawczej w ZSAE jest prowadzenie działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych,

emocjonalnej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,

społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,

duchowej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

intelektualnej – ukierunkowanej na zdobywanie i poszerzanie wiedzy i umiejętności zgodnie z podstawą programową.

Cele szczegółowe:

1. Przekazywanie prawdziwych i rzetelnych informacji o zjawisku, którego profilaktyka dotyczy;
2. Kształtowanie umiejętności interpersonalnych, a w szczególności umiejętności empatycznych, współpracy, komunikowania się oraz rozwiązywania konfliktów;
3. Kształcenie samoświadomości, samooceny i samodyscypliny;
4. Kształtowanie świadomych wzorców konsumpcyjnych;
5. Rozwijanie związków z grupą społeczną i poczucia odpowiedzialności za grupę, do której jednostka przynależy (rodzina, klasa, społeczność);
6. Budowanie konsekwentnej polityki szkolnej wobec uczniów palących papierosy; uświadomienie młodzieży szkodliwości palenia tytoniu;
7. Uczenie młodzieży podejmowania racjonalnych decyzji związanych z alkoholem, narkotykami; uczenie umiejętności radzenia sobie z naciskami płynącymi ze strony grupy rówieśniczej i reklamy;
8. Kształtowanie u uczniów postawy mądrej akceptacji i wyrozumiałości dla odmiennych zachowań innych ludzi;
9. Kształtowanie postaw szacunku do mienia własnego, cudzego i społecznego;
10. Zapobieganie obniżonej frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych;
11. Zapobieganie niepowodzeniom uczniów w nauce i organizowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
12. Stworzenie uczniom poczucia bezpieczeństwa w szkole, zapobiegającego powstawaniu u uczniów postaw lękowych, które są główną przyczyną wagarów;
13. Kształtowanie prawidłowego stosunku młodzieży do wartości i norm;
14. Ukierunkowanie uwagi młodzieży na pozytywne i negatywne skutki stresu oraz ich wpływ na zdrowie i samopoczucie.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,

- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,

wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 3) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 4) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 5) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 6) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna w szkole dotyczy specyfiki i zagrożeń okresu dojrzewania m. in. zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne.

Działalność ta skierowana jest do uczniów, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli, wychowawców i innych pracowników szkoły i polega na:

- 1) dostarczeniu aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- 2) udostępnieniu informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) uświadamianiu o konsekwencjach prawnych związanych z naruszeniem obowiązujących przepisów prawa.
- 4) informowaniu o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli oraz o zasadach współpracy szkoły z instytucjami zewnętrznymi.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej. Skierowana jest do wszystkich uczniów (szczególnie tych, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są zagrożeni podejmowaniem zachowań ryzykownych).

Działania profilaktyczne obejmują w szczególności:

- 1) Rozpoznanie potrzeb rozwojowych młodzieży i zagrożeń wynikających z procesu dojrzewania i zmian zachodzących w świecie;
- 2) Realizowanie wśród uczniów, ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych programów.
- 3) Przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspokajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej.
- 4) Kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych.
- 5) Doskonalenie zawodowe nauczycieli w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych.

Zadania profilaktyczne programu to:

- A. Zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- B. Profilaktyka uzależnień,

- C. Promowanie zdrowego stylu życia,
- D. Kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- E. Rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych
- F. Eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej.
- G. Znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły (rower, hulajnoga elektryczna)
- H. Uświadamianie zagrożeń wynikających z niewłaściwego korzystania z zasobów Internetu, komputera, telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych.
- I. Wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom kształtować pozytywną tożsamość.
- J. Uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej i profilaktycznej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze psychicznej, emocjonalnej, społecznej i duchowej;
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.
- rozpoznawanie i przeciwdziałanie przejawom przemocy, agresji i uzależnieniom oraz uświadamianie konsekwencji korzystania ze środków psychoaktywnych (papierosów, alkoholu, narkotyków, sterydów),
- rozpoznawanie i reagowanie na niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych ;
- promowanie zdrowego stylu życia, kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej – w klasie, w szkole, w środowisku ; wzbudzanie poczucia odpowiedzialności za grupę,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- wdrażanie do bezpiecznego i odpowiedzialnego poruszania się w ruchu drogowym jako kierowca i pieszy.

W Programie Wychowawczo-Profilaktycznym zwracana jest również uwaga **na rozwijanie kompetencji kluczowych**, w tym między innymi:

1. Kompetencje informatyczne,
2. Umiejętność uczenia się,
3. Kompetencje społeczne i obywatelskie,
4. Inicjatywa i przedsiębiorczość,
5. Świadomość i ekspresja kulturalna.

VI. OBSZARY WYCHOWANIA

A. WYCHOWANIE MORALNE

Wychowanie moralne to umiejętność zajmowania jednoznacznych i przejrzystych postaw w oderwaniu od wszystkiego, co pomniejsza istotę ludzką. Pozwala ono nabyć wychowankom umiejętność „rozumienia świata”, które umożliwi im odkrycie własnego miejsca w świecie i stojących przed nim zadań.

Cele i zadania:

- a. praca nad sobą – umiejętność obiektywnej samooceny, praca nad przemianą charakteru (kształtowanie wrażliwości na postawy środowiska, umiejętność rozpatrywania problemów pod względem różnorodnych aspektów);
- b. wychowanie do dobroci;
- c. kształtowanie postawy altruizmu wobec innych ludzi
- d. wychowanie do prawdy i odpowiedzialności (życie w prawdzie na co dzień i odpowiedzialność za własne czyny);
- e. szacunek dla drugiego człowieka i świata, kształtowanie postawy tolerancji i empatii wobec drugiego człowieka, ugruntowanie postaw ekologicznych);
- f. określenie własnej tożsamości i poczucie wewnętrznej integracji (umiejętność samookreślenia, np. w konfrontacji ze środowiskiem o innym światopoglądzie, wierze, kulturze, itp.).

B. WYCHOWANIE W ZAKRESIE SFERY EMOCJONALNEJ

Sferą emocjonalną są reakcje człowieka na jego własne zachowania i własną sytuację życiową, a także reakcje na osoby, sytuacje i wydarzenia zewnętrzne, które wpływają na jego los. W zależności od okoliczności mogą one być pozytywne lub negatywne. Są one jednym z podstawowych sposobów kontaktowania się danej osoby z samą sobą oraz z innymi osobami.

Cele i zadania:

- a. umiejętność rozpoznawania swoich uczuć (poznanie cech emocji i uczuć oraz przyczyn ich powstawania);
- b. kształtowanie mechanizmów kontroli emocjonalnej (zapoznanie się z akceptowanymi społecznie formami wyrażania i odreagowywania emocji, kształtowanie umiejętności powstrzymywania zachowań impulsywnych, kształtowanie równowagi emocjonalnej);
- c. umiejętność motywacji do nauki i stałej pracy nad sobą (kształtowanie następujących umiejętności i cech: potrzeba poznawcza, koncentracja uwagi, twórcze myślenie, systematyczność);

- d. wrażliwość na innego człowieka (promowanie postaw altruistycznych, uwrażliwianie na przeżycia i uczucia innych ludzi, kształtowanie wrażliwości oraz delikatności i subtelności reakcji i zachowań);
- e. wychowanie do współdziałania i współpracy oraz budowania stałych więzi międzyludzkich (wdrażanie do podejmowania ról społecznych i stały rozwój kompetencji społecznych);
- f. umiejętność poszukiwania i odkrywania wartości (rozwój osobistej hierarchii wartości, kierowanie uczuć ku wyższym wartościom, ku ideałom);
- g. kształtowanie postawy odpowiedzialności (uczestnictwo w szkolnych zobowiązaniach, zadaniach i projektach, podejmowanie odpowiedzialności za ich terminową realizację);
- h. umiejętność radzenia sobie z problemami emocjonalnymi i sytuacjami kryzysowymi, jakie spotykają młodego człowieka w życiu.

C. WYCHOWANIE DO ŻYCIA ZGODNIE Z WARTOŚCIAMI

Egzystencja człowieka w sposób istotny związana jest z wartościami. Są one podstawą i źródłem sensu ludzkiej egzystencji w świecie. Każde wychowanie musi być oparte o pewien spójny system wartości. Wychowanie do wartości ma przygotować i zachęcić wychowanka do odkrywania, przeżywania, porządkowania, urzeczywistniania i tworzenia wartości; wartości wynikających z przyjęcia określonej filozofii istnienia i poznawania świata i człowieka.

Cele i zadania:

- a. kształtowanie prawidłowych, obiektywnych sądów i ocen (umiejętność obiektywnej dyskusji – sztuka argumentacji, krytyki, osądu);
- b. kształtowanie postawy roztropności;
- c. rozumne rozpoznawanie, akceptowanie i przyswajanie wartości (wrażliwość na dobro i umiejętność wdrażania w życie właściwych zasad);
- d. ukazywanie wielkich możliwości, a jednocześnie ograniczeń ludzkiego rozumu (propagowanie ideałów, poszukiwanie autorytetów);

D. WYCHOWANIE ESTETYCZNE I KULTUROWE

Wychowanie takie wyraża się w dążeniu do rozwijania wrażliwości jednostki na wartości estetyczne tkwiące w sztuce i naturze i wyrobieniu jej smaku estetycznego. Jego efektem jest szacunek i miłość dla narodowego dziedzictwa, kultury, historii, literatury i języka.

Cele i zadania:

- a. kształtowanie wrażliwości estetycznej, gustu, smaku i zainteresowań (odkrywanie piękna przyrody i świata, sztuki, muzyki, architektury);
- b. kształtowanie rozwoju wewnętrznego (wprowadzenie w dziedzictwo kultury, poznawanie kultury innych narodów, uczestnictwo w kulturze);
- c. wyzwalanie i kształtowanie zdolności twórczych, kształtowanie wyobraźni (wychowanie do zachowań estetycznych, umiejętności estetycznej organizacji przestrzeni, środowiska, troski o piękno najbliższego otoczenia, domu, szkoły, miejsca pracy, własnego wyglądu, stroju).

E. WYCHOWANIE PATRIOTYCZNE

Służy ono kształtowaniu poczucia tożsamości kulturowej, lokalnej i narodowej, rozbudzaniu zainteresowania kulturą regionu i życiem lokalnym. Przejawia się szacunkiem dla przeszłości i tradycji, symboli państwowych. Patriotyzm dnia dzisiejszego to troska o polityczne losy ojczyzny, ale także troska o rodzinę, poszanowanie własności prywatnej i społecznej, sumienne wykonywanie obowiązków w miejscu pracy, przedkładanie dobra wspólnego nad własne.

Cele i zadania:

- a. kształtowanie szacunku i miłości do narodowego dziedzictwa, wartości kultury narodowej, historii, literatury, języka, bohaterów narodowych (wprowadzanie do historii i kultury polskiej, kreowanie ideałów i autorytetów, ukazywanie wagi tego dziedzictwa w czasach współczesnych);
- b. przekazywanie i pielęgnowanie tradycji narodowych (organizacja i uczestnictwo w uroczystościach i najważniejszych świętach narodowych i imprezach patriotycznych oraz upamiętniających wydarzenia z przeszłości, działania związane z miejscami ważnymi dla pamięci narodowej);
- c. krytyczna postawa wobec nacjonalizmu, rasizmu i antysemityzmu, nietolerancji, fanatyzmu.

F. WYCHOWANIE SPOŁECZNE

Wychowanie społeczne polega na wdrażaniu wychowanków do zachowań zgodnych z przyjętymi w danym społeczeństwie normami umożliwiającymi harmonijne współzycie. Człowiek nie mógłby żyć w społeczeństwie, w którym nie obowiązywałyby normy regulujące zachowania ludzi, gdyż nie byłby wtedy pewien własnego bezpieczeństwa, własnego mienia i spokoju.

Cele i zadania:

- a. wychowanie do odpowiedzialności obywatelskiej (poczucie przynależności do społeczności lokalnej i uczucie odpowiedzialności za jej losy i środowisko);
- b. wychowanie do życia w rodzinie (propagowanie wartości prorodzinnych, kształcenie postawy szacunku wobec tradycji);
- c. uwrażliwianie na problemy i potrzeby drugiego człowieka (rozwijanie przyjaźni, postaw tolerancji i empatii, refleksje na temat problemów współczesnego świata);
- d. rozwijanie aktywności młodzieży (kształcenie samorządności wychowanków, zachęcanie do działań na rzecz potrzebujących, odrzuconych i niepełnosprawnych, wspieranie działalności o charakterze społecznym);
- e. ukazywanie młodzieży wielości wyborów na przyszłość, pomoc w odnalezieniu każdemu najwłaściwszej dla niego drogi, która pozwoli mu się odnaleźć w dorosłym życiu.

G. WYCHOWANIE FIZYCZNE I ZDROWOTNE

Celem wychowania fizycznego jest wytwarzanie nawyków związanych z ochroną i doskonaleniem zdrowia fizycznego i psychicznego, wyrobienie odpowiednich sprawności, stosowanie zasad higieny, pobudzanie pozytywnego zainteresowania sprawami zdrowia, pogłębianie wiedzy o własnym organizmie i rozwoju.

Cele i zadania:

- a. troska o zdrowie i rozwój fizyczny – różnorodne propozycje rozwijających sprawność i zdrowie realizowany podczas zajęć wychowania fizycznego lub w ramach zajęć pozalekcyjnych);
- b. troska o higienę i bezpieczeństwo (ratownictwo medyczne, zapewnienie odpowiednich warunków realizacji wszelkich działań – baza i sprzęt, przestrzeganie przepisów BHP);
- c. zapewnienie stałej opieki zdrowotnej, ukazanie zagrożeń dla zdrowia fizycznego i psychicznego oraz sposobów i metod ich unikania, poznanie zasad racjonalnego odżywiania);
- d. profilaktyka zagrożeń uzależnieniami - uświadomienia sobie negatywnego wpływu alkoholu, papierosów, substancji psychoaktywnych oraz zagrożeń związanych ze zjawiskiem cyberprzemocy, uzależnień behawioralnych, fonoholizmu;
- e. stworzenie możliwości sportowego współzawodnictwa (udział w rywalizacji międzyklasowej, międzyszkolnej, organizacja imprez rekreacyjnych);
- f. troska o poznanie zasad funkcjonowania własnego organizmu (umiejętność samoobserwacji, akceptacja własnej płciowości).

Założeniem szkoły jest, iż wszelkie jej działania wychowawcze i dydaktyczne mają na celu szeroko rozumianą profilaktykę.

Profilaktyka to proces wspierający zdrowie psychiczne i fizyczne poprzez pomoc potrzebną uczniowi do konfrontacji ze złożonymi, stresującymi warunkami życia oraz towarzyszenie mu w zdobywaniu wiedzy o zagrożeniach dla zdrowia oraz nabywaniu umiejętności przeciwdziałania tym zagrożeniom, a także umożliwienie mu osiągnięcia satysfakcjonującego, społecznie akceptowanego życia.

Czynniki ryzyka i czynniki chroniące

Planując działania zapobiegawcze, przyjęliśmy założenie, że u podłoża zachowań ryzykownych leży wspólny zestaw czynników ryzyka i czynników chroniących. Wyróżniamy również, specyficzne czynniki wpływające tylko na określone zachowania ryzykowne. Na podstawie fachowej literatury i własnych doświadczeń uporządkowaliśmy je według następujących kategorii:

- a. związane z sytuacją rodzinną,
- b. z grupą rówieśniczą,
- c. z sytuacją szkolną,
- d. oraz czynnikami osobowościowymi.

Czynniki ryzyka wspólne dla zachowań problemowych	Czynniki ryzyka wspólne dla zachowań agresywnych	Czynniki ryzyka wspólne dla uzależnień	Czynniki ryzyka wspólne dla obniżenia aktywności psychospołecznej
Związane z sytuacją rodzinną			
● niewłaściwe postawy rodzicielskie, ● niewłaściwa pozycja dziecka w rodzinie, ● nieprawidłowa atmosfera życia rodzinnego, ● konflikty w rodzinie, ● niski status materialny, ● przewlekłe choroby rodziców, ● traumatyczne przeżycia (rozwód, śmierć rodzica)	● brak jasnych wyraźnych reguł, ● brak rygorów lub surowa dyscyplina i niekonsekwencje, ● stosowanie kar cielesnych, ● dystans uczuciowy, ● destruktywny stosunek rodziców do siebie,	● wzór ojca, matki lub obojga rodziców palących papierosy, pijących alkohol lub zażywających środki psychoaktywne, ● tolerancja rodziców wobec picia alkoholu i palenia papierosów przez dzieci, ● wzorzec relacji panujący w rodzinie (zaburzona komunikacja, nie zaspakajanie potrzeb, niewłaściwe formy spędzania wolnego czasu,) ● brak umiejętności wychowawczych.	● brak wiary w możliwości dziecka, ● brak wsparcia ze strony rodziców, ● brak zrozumienia dla problemów dziecka, ● izolacja społeczna dziecka, ● brak umiejętności rozwiązywania problemów, ● przewlekłe choroby rodziców,

Związane z sytuacją szkolną

● trudności w nauce, ● niska motywacja do nauki, ● opóźnienia programowe związane np. z leczeniem, ● specyficzne trudności związane z parcjalnymi deficytami rozwojowymi, ● niewystarczająca pomoc w nauce, ● presja uzyskiwania wysokich wyników w nauce,	● nawarstwiające się problemy w nauce, ● brak interwencji w przypadku występowania agresji, ● brak jasnych zasad postępowania w szkole,	● brak zainteresowania nauką, ● wagary, ● brak monitoringu wejść osób z zewnątrz, ● brak interwencji w sytuacji podejrzenia nadużywania substancji psychoaktywnych i internetu,	● pasywność poznawcza, ● brak satysfakcji z podejmowanych działań, ● poczucie bezradności wobec problemów związanych z nauką szkolną, ● brak integracji w zespole klasowym

Związane z grupą rówieśniczą

- ograniczone doświadczenia społeczne,
- brak umiejętności społecznych (empatia, komunikacja),
- brak umiejętności asertywnych,

- nieakceptowane społecznie sposoby rozwiązywania konfliktów rówieśniczych,
- kontakty z grupami w których obowiązują normy i zasady nieakceptowane społecznie,
- presja grupy rówieśniczej,

- presja grupy rówieśniczej,
- konformizm i podatność na wpływy
- wejście w grupę rówieśniczą, w której normą jest picie i palenie,

- doświadczenie zranienia i urazów spowodowane kontaktami z innymi ludźmi pełnosprawnymi,
- ubóstwo doświadczeń,
- niechęć do nawiązywania kontaktów z rówieśnikami,
- brak wsparcia w grupie,
- brak integracji rówieśniczej,
- silna rywalizacja w grupie.

Czynniki osobowościowe

● problemy emocjonalne, ● nieadekwatny (zazwyczaj obniżony obraz własnej osoby), ● niskie poczucie własnej wartości, ● brak akceptacji własnej niepełnosprawności, ● niesprecyzowane cele życiowe, ● brak umiejętności radzenie sobie z problemami okresu dorastania,	● brak internalizacji norm i zasad społecznych ● postrzeganie świata i ludzi jako zagrażających ● wyuczone sposoby na sytuacje trudne, ● niskie poczucie wartości, ● nadwrażliwość, ● niedojrzałość emocjonalna	● poczucie osamotnienia ● poczucie braku perspektyw życiowych, ● ciekawość doznania nowego przeżycia, ● brak umiejętności radzenia sobie z trudnymi sytuacjami, ● niskie poczucie wartości,	● poczucie niskiej atrakcyjności i kompetencji, ● brak umiejętności organizacyjnych, ● niski poziom wytrwałości i konsekwencji w działaniu, ● brak wiary w sens podejmowanych działań, ● brak umiejętności społecznych.

Czynniki chroniące

wspólne dla zachowań problemowych	wspólne dla zachowań agresywnych	wspólne dla uzależnień	wspólne dla obniżenia aktywności psychospołecznej
Związane z sytuacją rodzinną			
● postawa akceptacji i miłości ● atmosfera życzliwości poszanowania i zrozumienia ● stawianie wymagań adekwatnych do możliwości dziecka ● autentyczny kontakt z dzieckiem, wrażliwość na jego potrzeby i pragnienia ● prawidłowa pozycja dziecka w rodzinie, ● zapewnienie podstawowych potrzeb fizjologicznych i bezpieczeństwa, ● umiejętność radzenia sobie z trudnymi sytuacjami	● uznawane społecznie przez członków rodziny wartości, normy i wzorce zachowań, ● konsekwencja w działaniach wychowawczych, ● zapewnienie poczucia bezpieczeństwa i potrzeb emocjonalnych dziecka, ● prawidłowe relacje między rodzicami,	● negatywna postawa rodziców do picia alkoholu, palenia papierosów, zażywania środków psychoaktywnych, ● modelowanie własnym zachowaniem wolnego od nałogów i od nadużywania internetu stylu życia, ● umiejętność radzenia sobie z trudnymi sytuacjami,	● akceptacja rodziców wobec niepełnosprawnego dziecka ● wspomaganie rozwoju dziecka ● stosowanie wzmocnień pozytywnych ● stwarzanie sytuacji do nabywania doświadczeń życiowych,

Związane z sytuacją szkolną

● osiągnięcie wyników w nauce zgodnie z możliwościami, ● sukcesy szkolne, ● przekonanie o zależności między nauką a możliwością osiągnięcia sukcesów życiowych, ● ocenianie kształtujące, ● atmosfera w szkole motywująca do nauki, ● aktywność poznawcza uczniów, ● indywidualizacja działań edukacyjnych, ● kształtowanie wspierającego środowiska szkolnego,	● poczucie bezpieczeństwa na terenie szkoły i poza nią ● prawidłowe relacje w obrębie zespołu klasowego, ● stosowanie się do regulaminu kar i nagród obowiązujących w szkole, ● modelowanie konstruktywnych sposobów rozwiązywania konfliktów,	● obowiązujące w szkole normy zachowania w szkole, ● osobisty przykład nauczycieli ● system reagowania na wpadki picia alkoholu, palenia papierosów, zażywania środków psychoaktywnych, nadużywania internetu, cyberprzemocy, ● prowadzenie profilaktyki, ● modelowanie zdrowego stylu życia, ● kształtowanie wspierającego środowiska szkolnego,	● potrzeba osiągnięć szkolnych ● docenianie przez szkołę wszelkich osiągnięć uczniów ● wzmacnianie pozytywne ● stwarzanie do działań w różnych obszarach funkcjonowania ● bazowanie w działaniach na mocnych stronach ucznia ● określanie słabych i mocnych stron ucznia, ● kształtowanie wspierającego środowiska szkolnego,

Związane z sytuacją rówieśniczą

● konstruktywne i bogate doświadczenia poznawcze i społeczne ● dobrze rozwinięte umiejętności funkcjonowania społecznego ● przynależność do grupy o pozytywnym charakterze, ● integracja uczniów w klasach, ● wspierające środowisko rówieśnicze,	● ostrożność i krytycyzm w podejmowaniu decyzji wejścia do grupy, ● umiejętność rozwiązywania problemów w grupie,	● odporność na manipulację, ● świadomość zagrożeń wynikających z nadużywania internetu i środków psychoaktywnych. ● wspierające środowisko rówieśnicze,	● pozytywne doświadczenia życiowe, ● umiejętność nawiązywania i utrzymywania kontaktów z rówieśnikami, ● dobra pozycja w grupie, ● wspierające środowisko rówieśnicze,

Czynniki osobowościowe

● adekwatna samoocena ● poczucie własnej wartości i akceptacja siebie ● dojrzałość emocjonalna ● przyjazne nastawienie do ludzi i świata ● racjonalny obraz własnych niepełnosprawności i słabości ● stabilna tożsamość ● sprecyzowane cele życiowe.	● zinternalizowane normy zachowań ● umiejętność reagowania na sytuacje problemowe ● szacunek do obowiązujących norm społecznych ● zdolność empatii	● preferowania zdrowego stylu życia ● umiejętność rozwiązywania konfliktów wewnętrznych ● realizowane pasje i zainteresowania ● umiejętności asertywne	● dostrzeganie własnych możliwości mimo ograniczeń związanych z niepełnosprawnością ● ciekawość poznawcza ● zdolności i zainteresowania ● umiejętność skutecznego komunikowania się ● umiejętność autoprezentacji

VII. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo – profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przewyżnianiu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,

- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych

5. Zespół wychowawców:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb danej szkoły.

6. Pedagog szkolny i psycholog:

- diagnozują środowisko wychowawcze,
- zapewniają uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracują z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiegają o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracują z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracują z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,

7. Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- rada rodziców uchwalanie w porozumieniu z radą pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

8. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

VIII. KALENDARZ UROCZYSTOŚCI SZKOLNYCH

Data	Wydarzenia
Wrzesień	Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego 2.09 Pasowanie na ucznia klas pierwszych Sesja Samorządu Uczniowskiego Obchody Światowego Dnia Sybiraka (17.09) Dzień Ziemi Festiwal Niepokorni-Niezlomni-Wyklęci Konkursy – Goethe Institut, Konkurs „Ponad murami” Dzień Języków Obcych Obchody powstania polskiego państwa podziemnego (27.09) Dzień Chłopaka
Październik	Dzień Chłopaka Obchody 80 rocznicy Wysiedleń Gdynian Konkurs na grę dydaktyczną z języka niemieckiego Tydzień bibliotek szkolnych
Listopad	Szlachetna Paczka ZSAE Dzień z wielkim pisarzem – Grudziński Wyjście do teatru „Samotny Witkac” Olimpiada Ekonomiczna i Statystyczna (Światowy Tydzień Przedsiębiorczości) Projekt unijny (Lubeck), Dzień niemiecki Konkurs „Polska i Polacy w kulturze” Międzynarodowy konkurs „Matematyka w obiektywie” Święto Niepodległości Gdyński Marsz Niepodległości Parada Niepodległości Wyjazd do Piaśnicy Konkurs „Piaśnica – młodzi pamiętają” Andrzejkki Patriotyczne – karaoke
Grudzień	Mikołajki Olimpiada Przedsiębiorczości Ogólnopolski Konkurs wiedzy z rachunkowości (Toruń) Rocznica Wydarzeń Grudniowych (17.12) Noc Grudniowa Święta w języku niemieckim Konkurs na plakat o kartkę świąteczną w języku niemieckim Christmas in England Boże Narodzenie w różnych krajach Europy Wigilie klasowe
Styczeń	Polonez Studniówka

Luty	Walentynki Konkurs na kartkę walentynkową z języka niemieckiego Konkurs na kartkę walentynkową z języka angielskiego St. Valentine's Day – słuchowisko radiowe Akcja poboru krwi Konkurs z języka niemieckiego dla techników Konkurs dla klas „Poznajemy kraje Europy”
Marzec	Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych Dyktando dla techników Narodowy Teatr Edukacji Konkurs na bryłkę „Spróbuj i Ty” Konkurs „Pułkownik Kukliński – zwycięska misja” Międzyszkolny konkurs języka angielskiego dla techników Dzień liczby π
Kwiecień	Dzień reklamy i grafika (6-8.04) Ojczyzna Easter in England – audycja radiowa Konkurs na kartkę wielkanocną z języka niemieckiego Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej (13.04) – cmentarz Obrońców Wybrzeża w Gdyni Dzień Otwarty ZSAE – wg harmonogramu Pożegnanie absolwentów
Maj	Święto Konstytucji 3 Maja Konkurs multimedialny z rachunkowości
Czerwiec	Uroczyste zakończenie roku szkolnego

IX. STRUKTURA PROGRAMU

a. MODEL INFORMACYJNY

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	HARMONOGRAM
Zapoznanie uczniów z obowiązującymi regulaminami	Zapoznanie uczniów na godzinach wychowawczych ze Statutem szkoły, Programem Profilaktyczno-Wychowawczym, ze szczególnym uwzględnieniem przestrzegania procedur szkolnych Godziny wychowawcze dotyczące praw i obowiązków uczniów.	Wrzesień
Tworzenie bezpiecznego środowiska wychowawczego szkoły	Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy środków uzależniających, organizowanie spotkań z osobami zajmującymi się zawodowo profilaktyką, spotkania z pracownikami PPP, Policji, Sądu Rodzinnego, Straży Miejskiej itp., Profilaktyczne spektakle teatralne, Programy profilaktyczne. Godziny wychowawcze poświęcone problemom związanym z nadużywaniem komputera i zagrożeniami dotyczącymi Internetu, zagrożeniami cyberprzemocą	W trakcie roku szkolnego
Propagowanie zdrowego stylu życia	Godziny wychowawcze, lekcje biologii, lekcje wychowania do życia w rodzinie, których tematyka dotyczy okresu dojrzewania, Spotkania z pielęgniarką szkolną (prowadzenie badań okresowych uczniów, testy przesiewowe: wad postawy, wzroku, ciśnienia tętniczego, rozwoju fizycznego) Dyskusje po obejrzeniu filmów na godzinach wychowawczych, Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy zasad właściwego odżywiania (anoreksja, bulimia), godziny wychowawcze na temat technik i stylów uczenia się, aktywnego spędzania czasu wolnego (lekcje w-f)	W trakcie roku szkolnego
Diagnozowanie potrzeb materialnych	Informacje na temat pomocy materialnej, wsparcie finansowe Rady Rodziców pojedynczych uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej (w miarę możliwości) Indywidualne rozmowy z uczniami mające na celu rozpoznawanie sytuacji materialnej uczniów, zwolnienia z opłat za Radę Rodziców	Wrzesień Na bieżąco, w razie potrzeby

Diagnoza zachowań ryzykownych	Nauczyciele i wychowawca prowadzą obserwacje uczniów, wychowawcy, pedagog rozpoznają sytuację rodzinną młodzieży, pedagog, psycholog prowadzą rozmowy z uczniami i wychowawcami, podejmują stosowne działania interwencyjne	W trakcie roku, na bieżąco

b. MODEL EDUKACYJNY

Działania zorientowane na osobę i wspieranie jej rozwoju

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	HARMONOGRAM
Kształtowanie i wzmacnianie poczucia własnej wartości	Zajęcia integracyjno – adaptacyjne dla uczniów klas I, Imprezy klasowe (dyskoteki, wycieczki, Andrzejki, wigilie klasowe itp.), Ustalenie z klasą kontraktu, który uwzględni zasady obowiązujące obie strony: uczeń – nauczyciel,	Wrzesień/październik
Przeciwdziałanie sytuacjom stresowym	Pomoc koleżeńska w nauce, Pomoc i opieka nad uczniami posiadającymi opinię z PPP, Godziny wychowawcze dotyczące asertywności i radzenia sobie w sytuacjach trudnych, rozwiązywania konfliktów Indywidualne rozmowy pedagoga, psychologa z uczniami, mające na celu rozładowanie napięcia emocjonalnego, powstałego na tle niepowodzeń szkolnych, konfliktów z rodzicami lub rówieśnikami, Program radzenia sobie ze stresem dla maturzystów.	W trakcie roku szkolnego, na bieżąco Marzec/kwiecień
Kształtowanie umiejętności współpracy w grupie	Godziny wychowawcze poświęcone: Poszanowaniu odmienności, rozwijaniu poczucia odpowiedzialności za grupę, prawidłowej komunikacji, zachowań asertywnych	W trakcie roku szkolnego
Prowadzenie edukacji dotyczącej uzależnień	Godziny wychowawcze, lekcje przedmiotowe, których tematyka dotyczy uzależnień, Programy profilaktyczne; warsztaty, Projekcje filmów o tematyce profilaktycznej, Profilaktyczne spektakle teatralne, Włączenie się w ogólnopolskie akcje prozdrowotne, Spotkania profilaktyczne dla rodziców.	W trakcie roku szkolnego Zgodnie z harmonogramem zebrań z rodzicami

Kształtowanie postawy obywatelskiej, patriotycznej i prospołecznej	Godziny wychowawcze, lekcje historii, WOS, WOK dot. kształtowania i wzmacniania tożsamości narodowej, kultywowanie rocznic i świąt narodowych, miejsc pamięci narodowej	W trakcie roku szkolnego

c. DZIAŁANIA ZORIENTOWANE NA WŁAŚCIWY WYBÓR

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	HARMONOGRAM
Kształtowanie asertywnych postaw	Godziny wychowawcze, dotyczące asertywności, Realizacja na godzinach wychowawczych tematów dotyczących systemu wartości i kształtowania charakteru, Analiza postaw życiowych bohaterów literackich, kształtowanie bądź korygowanie postaw moralnych i myślenia wartościującego uczniów. Krytyczna analiza informacji i bezpiecznego poruszania się w przestrzeni cyfrowej	W trakcie roku szkolnego
Poznanie zasad skutecznej komunikacji	Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy komunikacji werbalnej i pozawerbalnej.	W trakcie roku szkolnego
Kształtowanie pozytywnego obrazu siebie	Godziny wychowawcze, dotyczące samooceny i poczucia własnej wartości, Promowanie sukcesów młodzieży (artystycznych, naukowych, sportowych itp.) poprzez pochwały i nagrody, wdrażanie uczniów do systematycznej pracy nad sobą i samowychowania.	W trakcie roku szkolnego
Profilaktyka chorób i uzależnień (edukacja zdrowotna) Ratownictwo medyczne	Spotkania ze specjalistami, Tematyka dbałości o zdrowie na godzinach wychowawczych, lekcjach biologii, wychowania fizycznego, wyrabianie właściwych nawyków higienicznych (także dbałość o higienę psychiczną), uczenie zachowań bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych Udział w ogólnopolskich akcjach prozdrowotnych.	W trakcie roku szkolnego

d. KSZTAŁTOWANIE DOJRZALEJ POSTAWY WOBEC ŻYCIA

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	HARMONOGRAM
Kształtowanie odpowiedzialności za siebie i innych za podejmowane decyzje i zachowania	Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy właściwych wyborów, Działalność uczniów w organizacjach uczniowskich, Godziny wychowawcze i lekcje religii, których tematyka dotyczy hierarchii wartości i ideałów, Dyskusje na lekcjach języka polskiego o wzorcach osobowych i literaturze, filmie, sztuce teatralnej itp.	W trakcie roku szkolnego
Szerzenie wśród młodzieży znajomości prawa i wyrabianie nawyku poszanowania go	Spotkania z policją, strażą miejską, Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy obowiązków ucznia i odpowiedzialności za ich lekceważenie.	W trakcie roku szkolnego
Kształtowanie właściwych postaw wobec uzależnień	Godziny wychowawcze, których tematyka dotyczy zdrowotnych i społecznych skutków uzależnień, Pogadanki, warsztaty ze specjalistami, Filmy, spektakle teatralne, których tematyka dotyczy uzależnień i dyskusje na godzinach wychowawczych.	W trakcie roku szkolnego
Przygotowanie uczniów do wyboru zawodu/dalszego kształcenia	Warsztaty z doradztwa zawodowego dla klas IV	Luty/marzec

e. PRZYGOTOWANIE DO PEŁNIENIA NOWYCH RÓL SPOŁECZNYCH

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	HARMONOGRAM
Przygotowanie do zdawania egzaminu dojrzałości	Przekazanie uczniom klas maturalnych informacji dotyczących egzaminu dojrzałości, Udział w próbnej maturze.	Wrzesień Listopad/marzec
Zapoznanie z technikami relaksacyjnymi	Warsztaty radzenia sobie ze stresem dla maturzystów.	Marzec/kwiecień
Kształtowanie postaw odpowiedzialności za innych i społecznej użyteczności	Pomoc koleżeńska w nauce, Działalność społeczna na rzecz szkoły i środowiska lokalnego, propagowanie pracy młodzieży w wolontariacie.	W trakcie roku szkolnego

f. DZIAŁANIA ALTERNATYWNE

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	HARMONOGRAM
Praca w organizacjach działających w szkole	Działalność Samorządu Uczniowskiego, Działalność Klubu Ośmiu Wspaniałych, Szkolnym kole PCK, innych kołach zainteresowań	W trakcie roku szkolnego
Zajęcia sportowe	Udział młodzieży w sekcjach sportowych	Zgodnie z kalendarzem imprez sportowych
Zajęcia pozalekcyjne	Koła przedmiotowe, Koła zainteresowań	W trakcie roku szkolnego
Organizacja imprez	Wycieczki klasowe, Wyjścia na spektakle filmowe, do teatru, Maratony filmowe, festyny, dyskoteki szkolne.	W trakcie roku szkolnego
Organizacja i propagowanie olimpiad, konkursów i zawodów sportowych	Udział uczniów w konkursach wiedzy, Udział w olimpiadach przedmiotowych, Udział młodzieży w zawodach sportowych.	W trakcie roku szkolnego

PLAN REALIZACJI DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

1. ZAPOBIEGNIENIE PALENIU PAPIEROSÓW PRZEZ UCZNIÓW

Zadania	Formy realizacji (metody)	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna	Współrealizatorzy	Ewaluacja

1. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności uczniów za zdrowie swoje i innych	Wdrażanie działań profilaktycznych, poprzez pogadanki i dyskusje na godzinach wychowawczych dotyczące niktynizmu, jego szkodliwości i zagrożeniach wynikających z palenia papierosów, wyświetlanie filmu edukacyjnego o szkodliwości palenia papierosów.	Cały okres realizacji programu	Wychowawcy klas	Wszyscy nauczyciele	Obserwacje / ankiety
2. Uświadomienie uczniom wpływu na ich zachowania reklamy jawnej i ukrytej	Spotkania na godzinach wychowawczych, wskazanie na problem reklamy ukrytej i jawnej, materiały multimedialne.	jw.	jw.	jw.	Obserwacje
3. Kształtowanie odpowiedzialności za stan własnego zdrowia i innych	Przestrzeganie norm i zasad obowiązujących w szkole - działania eliminujące palenie papierosów, Ogólnopolskie akcje prozdrowotne. Propagowanie życia bez papierosa.	jw.	Wychowawcy, Dyrekcja, Samorząd Uczniowski, Pedagog szkolny	Rodzice, Pielęgniarka szkolna, Pracownicy szkoły	Rozmowy z uczniami, obserwacje, dziennik lekcyjny

2. ZAPOBIEGANIE PICIU ALKOHOLU

Zadania	Formy realizacji	Osoba odpowiedzialna	Współrealizatorzy	Termin realizacji	Ewaluacja i monitoring
1. Podnoszenie kompetencji profilaktycznych nauczycieli	Wewnątrzszkolne doskonalenie nauczycieli	Dyrektor	Nauczyciele	Cały rok	Protokoły
2. Propagowanie zdrowego stylu życia, upowszechnianie wśród młodzieży modelu życia i spędzania wolnego czasu bez alkoholu	Zajęcia pozalekcyjne, sportowe, koła zainteresowań oraz itp. Propagowanie i praca młodzieży w wolontariacie, SU. Edukacja rodziców w zakresie środków uzależniających, czynników warunkujących powstawanie nałogów. Zapoznanie uczniów z treścią Uchwały Sejmu RP z dnia 18 lutego 2000r. „Polska deklaracja w sprawie młodzieży i alkoholu”. Godziny wychowawcze, filmy o uzależnieniu, Warsztaty i treningi uczenia konstruktywnego odmawiania, Budowanie właściwego wizerunku własnej osoby, Rozwijanie umiejętności bycia asertywnym i komunikowania się z innymi	Dyrektor	Nauczyciele, Wychowawcy, Katecheci, Pedagog szkolny	Cały rok szkolny	Dzienniki zajęć, tablice informacyjne.

	Spotkania ze specjalistami, pogadanki na lekcjach biologii, chemii. Uwzględnianie w tematyce lekcji religii zasad profilaktyki, sensu życia, celów życiowych				Rekolekcje, pielgrzymki.
3. Pomoc młodzieży, współpraca z instytucjami wspierającymi szkołę w profilaktyce	Wskazanie miejsc w których można uzyskać profesjonalną pomoc	Pedagog, psycholog szkolny	PPP i inne instytucje specjalistyczne	W miarę potrzeb	Poradniki, broszury

3. ZAPOBIEGANIE UZALEŻNIENIU MŁODZIEŻY OD NARKOTYKÓW

Zadania	Formy realizacji	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna	Współrealizator	Ewaluacja
1. Diagnozowanie zagrożenia uzależnieniami wśród uczniów	Anonimowe ankiety, Rozmowy, obserwacje uczniów	W miarę potrzeb Cały rok	Pedagog, psycholog Wychowawcy	Zespół nauczycieli	Wyniki ankiet
2. Dostarczenie uczniom wiedzy na temat konsekwencji używania narkotyków i dopalaczy	Tematyka dotycząca narkomanii realizowana na godzinach do dyspozycji wychowawcy klasy oraz lekcjach biologii, Zorganizowanie dla uczniów warsztatów z zakresu uzależnień, Projekcje filmów, Spotkania z profilaktykami z Ośrodka Profilaktyki i Terapii Uzależnień. Zabezpieczenie szkoły przed wnoszeniem narkotyków na jej teren	Cały rok Według planu pracy wychowawcy klasy. Cały rok	Wychowawcy klas Nauczyciele Pedagog Nauczyciele Psycholog Dyrektor	Zespół nauczycieli	Zapis w dzienniku lekcyjnym Zapis w sprawozdaniu pracy pedagoga Monitoring.
3. Wsparcie (konsultacje) ze strony specjalistów	Kierowanie do specjalistycznych placówek zajmujących się profilaktyką i terapią, Indywidualne konsultacje uczniów z pedagogiem, psychologiem szkolnym	Według potrzeb Regularnie	Pedagog i psycholog	Dyrekcja	Sprawozdanie z pracy pedagoga, psychologa
4. Upowszechnienie wśród uczniów znajomości zachowań asertywnych	Uczenie umiejętności odpierania nacisków zewnętrznych skłaniających do zażywania narkotyków – w ramach godzin do dyspozycji wychowawcy klasy.	Cały rok	Pedagog, psycholog	Wychowawcy klas i pozostali nauczyciele	Zapis w dzienniku lekcji
5. Pedagogizacja rodziców w zakresie profilaktyki uzależnień	Uwrażliwienie rodziców na postawy i zachowanie dzieci, Dostarczenie informacji, jak powinni zachować się w sytuacjach wymagających interwencji poprzez: ulotki, pogadanki.	Cały rok	Pedagog, psycholog, specjaliści z OPiTU	Wychowawcy klas, specjaliści	Zapis w Dzienniku pedagoga, psychologa.

4. PRZECIWDZIAŁANIE ZJAWISKOM PRZEMOCY I AGRESJI

Zadania	Formy realizacji	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna	Współrealizator	Ewaluacja
1. Kształtowanie poczucia własnej wartości i godności	Rozmowy na godzinach wychowawczych dotyczące dysfunkcji emocjonalnych. Przestrzeganie zasad współżycia opartego na godności i poszanowaniu wzajemnych praw	Cały rok	Wychowawcy klas	Wszyscy nauczyciele	Dziennik lekcyjny
2. Uświadomienie uczniom skutków prawnych związanych z agresją	Spotkanie uczniów z przedstawicielem Policji, Straży miejskiej.	Do uzgodnienia z przedstawicielami policji	Pedagog szkolny, wychowawcy	Wszyscy nauczyciele	Zapis w dzienniku
3. Zapewnienie bezpieczeństwa uczniom	Przestrzeganie procedur dotyczących zasad współżycia. Dyżury nauczycieli. Zapoznanie uczniów z zasadami ruchu drogowego i bezpieczeństwa w drodze do i ze szkoły, jak również podczas wakacji. Pogadanki na temat zasad BHP obowiązujących w szkole, ćwiczenia ewakuacji szkoły Monitoring wizyjny terenu szkoły Opracowanie harmonogramu dyżurów nauczycielskich podczas przerw międzylekcyjnych - sprawowanie opieki nad uczniami	Cały okres realizacji programu	Dyrektor, Samorząd Uczniowski	Wychowawcy, pedagog szkolny	Dokumentacja szkoły

5. ZAPOBIEGANIE WAGAROM

Zadania	Formy realizacji	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna	Współrealizatorzy	Ewaluacja
1. Monitoring frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych	Stała kontrola obecności uczniów na zajęciach lekcyjnych. Pogadanki na temat niebezpieczeństw i skutków związanych z wagarowaniem, Indywidualne rozmowy z uczniami często opuszczającymi zajęcia, Indywidualne rozmowy z rodzicami tychże uczniów.	Cały rok	Wychowawca klasy Pedagog	Pedagog szkolny Dyrekcja Nauczyciele	Dziennik lekcyjny, notatki.

2. Organizowanie pomocy uczniom mającym problemy w nauce	Organizowanie pomocy koleżeńskiej Umożliwienie uczniom mającym trudności z opanowaniem materiału zaliczenia go w późniejszym, umówionym terminie.	Rok szkolny, w miarę potrzeb	Wychowawca Nauczyciele uczący danego przedmiotu	Pedagog, psycholog szkolny Wychowawca	Dziennik lekcyjny
3. Konsekwentne rozliczanie uczniów z nieobecności na zajęciach lekcyjnych	Bieżące reagowanie na nieobecność uczniów, podejmowanie działań zgodnych z procedurami reagowania Zasady usprawiedliwiania i zwalniania uczniów z zajęć szkolnych., Rozmowy z rodzicami.	Cały rok	Wychowawcy	Pedagog, psycholog Dyrekcja	Dziennik Lekcyjny
4. Zapobieganie anonimowości ucznia w danym zespole klasowym	Przeprowadzanie zajęć integrujących zespół klasowy, Angażowanie wszystkich uczniów w przedsięwzięcia na rzecz klasy, szkoły, środowiska.	Wrzesień W miarę potrzeb	Wychowawca, Pedagog, Psycholog, Wychowawca	Nauczyciele uczący	Dziennik lekcyjny

6. OCHRONA MŁODZIEŻY PRZED STRESEM I JEGO SKUTKAMI

Zadania	Formy realizacji	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna	Współrealizatorzy	Ewaluacja
1. Przeprowadzenie pogadarek na temat istoty stresu	Przeprowadzenie ankiet dotyczących bezpieczeństwa, Przeprowadzenie lekcji wychowawczych na temat stresu	Rok szkolny	Wychowawca	Pedagog szkolny	Ankiety
2. Warsztaty dla maturzystów	Realizacja warsztatów dla maturzystów.	II semestr	Pedagog, psycholog	Wychowawcy klas	Dziennik lekcyjny

7. ZAPOBIEGANIE UŻYWANIU WULGARYZMÓW

Zadania	Formy realizacji	Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna	Osoby realizujące, instytucje wspomagające	Ewaluacja i monitoring
1. Kształtowanie praktycznych umiejętności komunikacyjnych, uwalniania ocen i sądów spod wpływu emocji i umiejętności opanowania emocji	Godziny wychowawcze	Cały rok	Wychowawca	Pedagog szkolny	Zapisy w dzienniku lekcyjnym
2. Kształtowanie postaw akceptacji dla innych kultur bez umniejszania wartości własnej kultury	Godziny wychowawcze	jw.	jw.	Wychowawcy klas	Zapisy w dzienniku lekcyjnym

3. Kształtowanie poprzez literaturę piękną wrażliwości uczuciowej i umiejętności kontaktowania się z drugim człowiekiem	Lekcje języka polskiego	jw.	Nauczyciele języka polskiego	Nauczyciele	Zapisy w dzienniku lekcyjnym
4. Stworzenie młodzieży okazji do publicznego wypowiedzenia się. Zachęcanie ich do udziału w dyskusji, do otwartego wypowiedzenia swoich poglądów, ale jednocześnie uczenie umiejętności słuchania innych oraz poszanowania ich poglądów	Wszystkie przedmioty	jw.	Wychowawca	Wszyscy nauczyciele	Zapisy w dzienniku lekcyjnym
5. Uczucie młodzieży dobrych manier	Godziny wychowawcze, lekcje przedmiotowe	jw.	Wszyscy nauczyciele	Wychowawcy klas	Zapisy w dzienniku lekcyjnym
6. Utrzymywanie pozytywnych kontaktów: uczeń – uczeń, uczeń – nauczyciel, uczeń – rodzic	Godziny wychowawcze	Cały rok	Wszyscy nauczyciele	Wychowawcy klas	Notatki
7. Rozwijanie kompetencji wychowawczych nauczycieli	Program aktywacji nauczycieli - wychowawców	Cały rok	Dyrektor szkoły	Instytucje wspomagające	Protokoły

8. DZIAŁANIA SKIEROWANE DO RODZICÓW

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	HARMONOGRAM	Osoba odpowiedzialna
1. Informowanie rodziców o pracach szkoły	Zapoznanie rodziców ze Statutem Szkoły, Programem Wychowawczo-Profilaktycznym	Wrzesień	Wychowawca klasy
2. Informowanie rodziców o funkcjonowaniu dziecka w szkole	Informowanie o wynikach w nauce i zachowaniu na zebraniach rodzicielskich, Indywidualne spotkania rodziców z wychowawcą, Indywidualne spotkania rodziców z pedagogiem, psychologiem Pisma informujące o sytuacji ucznia, Indywidualne rozmowy rodziców z dyrektorem szkoły.	Zebrania z rodzicami, w razie potrzeb, na bieżąco	Wychowawca Pedagog, psycholog Dyrektor
3. Współpraca z rodzicami	Pomoc rodziców w organizowaniu imprez szkolnych, Systematyczna współpraca z Radą Rodziców.	Cały rok szkolny	Dyrektor, wychowawcy, RR
4. Pedagogizacja rodziców	Spotkania ze specjalistami zajmującymi się profilaktyką	Zebrania z rodzicami	Pedagog, psycholog, inni specjaliści

9. DZIAŁANIA SKIEROWANE DO NAUCZYCIELI

ZADANIA	FORMY REALIZACJI	HARMONOGRAM	Osoba odpowiedzialna
1. Propagowanie kursów i szkoleń	Informowanie nauczycieli o kursach, szkoleniach i konferencjach organizowanych poza szkołą	Cały rok szkolny, na bieżąco	Dyrektor
2. Organizowanie wewnątrzszkolnego doskonalenia zawodowego	Organizowanie szkoleń i warsztatów dla Rady Pedagogicznej na terenie szkoły Pozyskiwanie i udostępnianie materiałów dotyczących profilaktyki uzależnień	Zgodnie z organizacją roku szkolnego	Dyrektor, pedagog

Podstawą realizacji przedstawionych powyżej celów i zadań jest opracowywany przez wychowawców szczegółowy plan wychowawczy dla danej klasy na bieżący rok szkolny. Postawione cele i zadania realizowane są w różnej formie, np.:

- osobisty przykład nauczycieli i innych pracowników szkoły;
- planowane godziny z wychowawcą wraz z ich tematyką (w załączeniu);
- treści wychowawcze zawarte i rozwijane na każdej jednostce lekcyjnej w oparciu o programy nauczania;
- szeroki wybór zajęć pozalekcyjnych;
- podejmowanie inicjatyw społecznych, kulturalnych i sportowych;
- tworzenie i realizowanie projektów wspierających rozwój relacji podmiotowych w środowisku szkolnym;
- pielęgnowanie kontaktów ze środowiskiem lokalnym.

Założeniem szkoły jest, iż wszelkie jej działania wychowawcze i dydaktyczne mają na celu szeroko rozumianą profilaktykę. Zawiera się ona w szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym.

W szczególności szkoła podejmuje działania typu:

- warsztaty w zakresie profilaktyki, na których uczeń zdobywa umiejętności współzycia społecznego, ze szczególnym uwzględnieniem zachowań asertywnych (np. umiejętność odmawiania);
- zajęcia integracyjne ułatwiające komunikację społeczną;
- organizacja i udział w spektaklach poświęconych tematowi uzależnień;
- pogadanki, spotkania z psychologami, terapeutami, lekarzami, policją, ofiarami uzależnień.

Oprócz tego na terenie szkoły i poza nią stwarza się różnorodne sytuacje wychowawcze umożliwiające osiągnięcie założonych wcześniej celów wychowawczych. Rozpoznawane są potrzeby uczniów i zgodnie z nimi organizowane są zajęcia w ramach pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla uczniów o szczególnych potrzebach edukacyjnych, spotkania z doradcą zawodowym i indywidualne spotkania z pedagogiem i psychologiem. Ponadto w szkole odbywają się uroczystości i imprezy szkolne, które pozwalają kultywować obchodzenie uroczystości państwowych, rocznic, a także obrzędowość i tradycje szkolne.

X. INSTYTUCJE WSPIERAJĄCE SZKOŁĘ W DZIAŁANIACH PROFILAKTYCZNYCH (WSPÓLPRACA Z INSTYTUCJAM)

Współpraca z instytucjami i środowiskiem lokalnym

Ważnym czynnikiem w realizacji procesu wychowawczego jest środowisko lokalne.

Rozumie się przez to lokalną społeczność, funkcjonującą na danym terenie. Jej składnikami są liczne instytucje służące organizacji życia zbiorowego. Współpraca z nimi może przybierać rozmaite formy. Daje ona szkole i jej wychowankom możliwość pełniejszego zaistnienia w środowisku lokalnym. Pozwala wciągnąć całą społeczność szkolną do szerokich działań na rzecz innych. Przynosi także korzyść szkole, którą lokalne instytucje często wspomagają w jej pracy i działaniach profilaktycznych.

Celem współpracy ze środowiskiem lokalnym jest:

- Integracja szkoły ze środowiskiem lokalnym (włączenie młodzieży do prac na rzecz środowiska lokalnego),
- Rozwój intelektualny, fizyczny i kulturalny wychowanków (uczestnictwo w konkursach i imprezach rekreacyjnych, nawyk obcowania z kulturą);
- Profilaktyka (kontakty z policją, strażą miejską i innymi instytucjami);
- Stymulowanie rozwoju psychospołecznego uczniów (kształcenie w uczniach chęci poznania świata, umiejętności komunikowania się z innymi, szacunku do otoczenia i współodpowiedzialności za nie, umiejętności funkcjonowania w środowisku lokalnym);
- popularyzacja szkoły w środowisku lokalnym.

Nazwa instytucji	Zakres współpracy
Wyższa Szkoła Bankowa w Gdańsku	Warsztaty, wykłady o tematyce ekonomicznej
Uniwersytet Gdański	Warsztaty, wykłady
Gdyński Ośrodek Sportu	Zawody sportowe
Gdyńskie Centrum Filmowe	Projekcje filmowe
Gdyńskie Centrum Wspierania Przedsiębiorczości	Warsztaty, wykłady dotyczące przedsiębiorczości
Orłowski Klub Seniora	Spotkania związane ze świętami religijnymi oraz narodowymi
Sąd Rejonowy w Gdyni	Uczestnictwo w rozprawach cywilnych
Narodowy Teatr Edukacji	Spektakle teatralne
Lokalne przedsiębiorstwa i urzędy	Realizacja praktyk zawodowych
Lokalne szkoły średnie i gimnazjalne	Uczestnictwo w zawodach sportowych i konkursach
Lokalne muzea i miejsca pamięci narodowej	
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 1 w Gdyni	Diagnoza, wsparcie terapeutyczne, poradnictwo, szkolenia

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Gdyni	
Komenda Rejonowa Policji	Prewencja, profilaktyka, spotkania z młodzieżą
Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Gdyni	Programy profilaktyczne
Poradnia Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Gdyni	Terapia uzależnień, szkolenia, warsztaty
Poradnia Zdrowia Psychicznego w Gdyni	Leczenie psychiatryczne, terapia psychologiczna
Ośrodek Terapii Uzależnień w Gdyni	Terapia uzależnień, szkolenia, warsztaty
Sąd Rejonowy – kuratorzy ds. nieletnich i kuratorzy rodzinni	Wnioski o wgląd w sytuację rodzinną, monitoring

XI. MONITOROWANIE I EWALUACJA

Monitorowanie i ewaluacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły jest działaniem, które jest niezbędne do ciągłego doskonalenia jakości procesu wychowawczego i polega na systematycznym uzyskiwaniu informacji na jego temat i przekazywaniu ich podczas regularnych spotkań Zespołu Wychowawczego. Analiza jego skuteczności będzie polegać na bieżącym monitorowaniu (systematyczna obserwacja sposobów realizacji przyjętych celów i zadań wychowawczych) i cyklicznej ewaluacji (pogłębiona analiza i interpretacja zebranych danych oraz ocena wartości programu wychowawczego).

Monitoring Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest prowadzony na bieżąco podczas roku szkolnego, a wnioski przedstawiane są po każdym roku jego realizacji i powinny zawierać treści dotyczące:

- znajomości Programu przez wychowawców i nauczycieli,
- samopoczucia ucznia w szkole,
- propozycje ewentualnych zmian zgłaszanych przez wychowawców, nauczycieli, uczniów, rodziców,
- stwierdzonych konkretnych efektów wychowawczych zmierzających do osiągnięcia wpisanych w Program szkoły modelu wychowanka/absolwenta.

Ewaluacja Programu powinna być przeprowadzana minimum raz w ciągu roku szkolnego, w oparciu o przeprowadzoną diagnozę środowiska szkolnego oraz bieżących potrzeb i oczekiwań uczniów oraz rodziców, na podstawie:

- 1) obserwacji zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizy dokumentacji,
- 3) przeprowadzanych ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmów z rodzicami,
- 5) wymiany spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- 6) analizy przypadków.

Ewaluacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego polega na analizie i ocenie następujących czynników:

- efektów jego wdrożenia;
- szeroko pojętych warunków (środowiskowych, organizacyjnych, materialnych), w jakich jest realizowany;
- stopnia jego realizacji wobec założonych celów.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny szkoły może ulegać zmianom wraz ze zmieniającą się rzeczywistością. Jest zapisem oczekiwań i przewidywań, dotyczących efektów wychowania szkolnego.

Program wychowawczo-profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną w dniu

Załącznik

Tematy godzin wychowawczych

1. BEZPIECZEŃSTWO

- Zapoznanie ze Statutem szkoły, omówienie Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania.
- Omówienie procedur i strategii postępowania w sytuacjach kryzysowych.
- Analiza kryteriów wymaganych na poszczególne stopnie z zachowania.
- Zapoznanie z regulaminem i przepisami obowiązującymi w szkole.
- Bezpieczna droga do i ze szkoły.
- Bezpieczny wypoczynek.
- Organizowanie klasowych imprez okolicznościowych – Wigilia, Mikołajki, Walentynki, Dzień Kobiet, Dzień Chłopaka, 18-stki klasowe.
- Zapoznanie z zasadami przebiegu egzaminu maturalnego.
- Przedstawienie i omówienie regulaminu z przygotowania zawodowego.
- Refleksja nad wynikami próbnego egzaminu maturalnego.
- Zjawisko Cyberprzemocy.
- Zagrożenie Fonoholizmem.
- Uzależnienia behawioralne.
- Uzależnienia od substancji psychoaktywnych.
- Manipulacja w sektach.
- Zjawisko eurosieroctwa.
- Problem demoralizacji.

2. WYCHOWANIE MORALNE I ŻYCIE W ZGODZIE Z WARTOŚCIAMI

- Wywieranie wpływu na ludzi (metody i technika perswazji i manipulowania w reklamie zewnętrznej, prasowej, radiowej i telewizyjnej).
- Czy w demokracji potrzebne są akty normatywne?
- Wartości i cele ważne w życiu młodzieży.
- Rola rodziny w życiu człowieka. Promowanie trwałych związków.
- Pomoc innym – atrakcyjna forma spędzania czasu wolnego (Klub Ośmiu Wspaniałych, pomoc koleżeńska, Samorząd Szkolny).
- Znaczenie tradycji w życiu człowieka i narodu.

3. WYCHOWANIE W ZAKRESIE SFERY EMOCJONALNEJ

- Autoagresja. (psycholog, pedagog)
- Skąd bierze się przemoc i agresja? Sposoby radzenia sobie ze złością i w sytuacjach trudnych.
- Stres pod kontrolą.
- Rola przyjaźni i miłości w rozwoju emocjonalnym człowieka

4. WYCHOWANIE ESTETYCZNE I KULTUROWE

- Kultura bycia, czyli savoir vivre na co dzień.
- Alternatywa dla świata wirtualnego – sensowne formy spędzania czasu wolnego.
- Role kobiet i mężczyzn, a panujące stereotypy. Rozumienie, akceptacja i szacunek dla osób płci przeciwnej.

5. WYCHOWANIE PATRIOTYCZNE

- Obchody rocznic (np. Wydarzenia Sierpnia 1980, Dzień Niepodległości, Wydarzenia Grudnia 1970, rocznica uchwalenia Konstytucji 3 maja).
- Patriotyzm – wartość nadrzędna czy obowiązek?

6. WYCHOWANIE SPOŁECZNE

- Wzajemne zapoznanie (autoprezentacja, wzajemne oczekiwania).
- Gry i zabawy integrujące zespół klasowy.
- Rola współpracy i pomocy w zespole klasowym, koleżeństwa i przyjaźni.
- Dobre relacje z ludźmi. Jak je tworzyć?
- Zagrożenia społeczne. Konsekwencje uzależnień.
- Dyskusja, negocjacje, kompromis – relacja rodzice – dzieci, dorośli – młodzież.
- Asertywność – respektowanie praw swoich i innych.
- Sposoby rozwiązywania konfliktów.
- Poszanowanie odmienności – tolerancja i akceptacja drugiego człowieka.

7. SAMOROZWÓJ – WZMACNIANIE POCZUCIA WŁASNEJ WARTOŚCI

- Poznanie siebie i swoich mocnych stron.
- Bycie dojrzałym to wyzwanie.
- Pełnoletność – prawa i obowiązki jakie za sobą niesie.
- Sposoby zyskania doświadczenia zawodowego (sposoby zdobycia celowej praktyki w kraju i za granicą, wolontariat, formy pracy w weekendy i wakacje).
- Jak wyrzucić dobre wrażenie na pracodawcy i współpracownikach? (przygotowanie do praktyki zawodowej)
- Kształcenie i samokształcenie, ich związek ze zdolnościami, zainteresowaniami, rozwojem osobistym.
- Moje plany życiowe – nauka, praca, rodzina. Wyznaczanie długoterminowych celów.
- Studia jako etap rozwoju, a nie efekt ostateczny.
- Twórcze planowanie kariery:
 - możliwość dalszej nauki (informatory)
 - ze szkoły do pracy, relacje pracodawca – pracownik

8. WYCHOWANIE FIZYCZNE I ZDROWOTNE

- Promowanie zdrowego stylu życia.
- Źródła zagrożeń dla zdrowia i życia współczesnego człowieka.
- Sposoby dbania o zdrowie.
- Zaburzenia odżywiania (anoreksja, bulimia).